

Status på omlægningsplanen

Oplysningerne på omlægningsplanen i det følgende er hentet fra it-systemet MARS, i sektionen Status. Se links i de enkelte afsnit herunder. Alle tallene er pr. 21. maj 2026.

Sekretariatet for Lokal Trepert Randers Fjord gør opmærksom på, at tallene fra MARS ikke er fuldt opdaterede. Alligevel præsenteres de herunder, fordi tallene fra MARS er de oplysninger, offentligheden har adgang til.

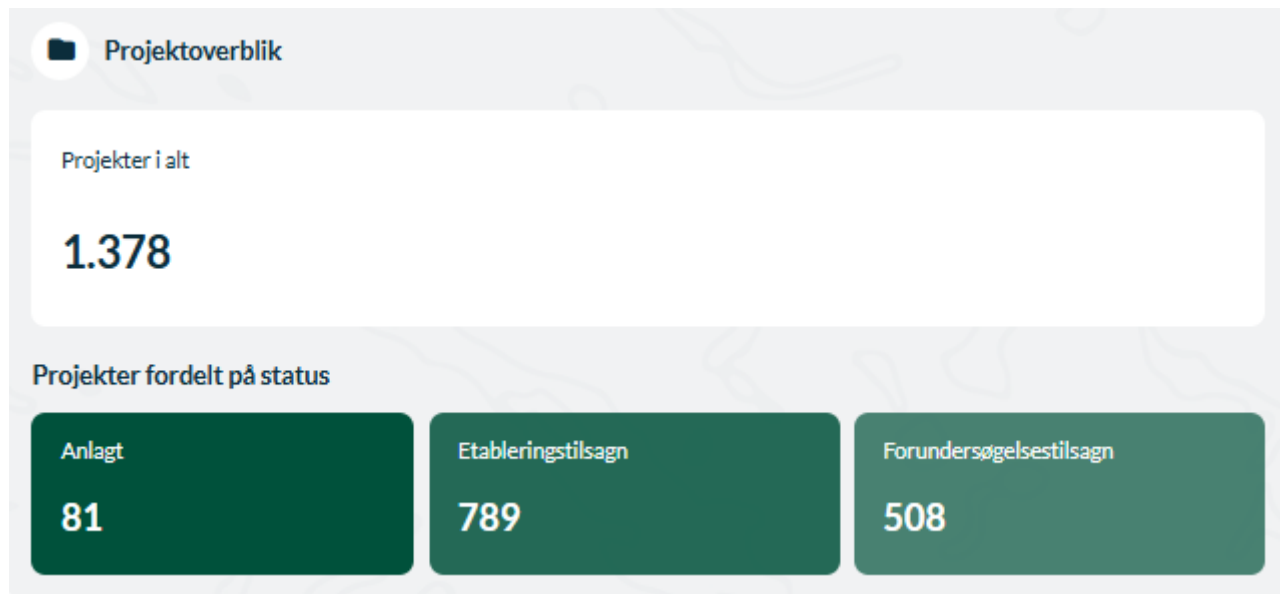
Herunder i notatet, under overskriften "Fremdrift på omlægningsplanen", er præsenteret mere opdaterede og detaljerede tal for størstedelen af projekterne i omlægningsplanen.

Tal fra den enkelte kommuner er ikke medtaget i den følgende status, men kan findes via dette link: <https://mars.sgav.dk/status/kommuner>

Status på omlægningsplanerne på landsplan:

Tal på landsplan er fra dette link: <https://mars.sgav.dk/status/overview>

Der er i alt i MARS indtegnet 1.378 projekter i MARS, som enten har fået tilsagn til forundersøgelse eller etablering, eller som er anlagt:

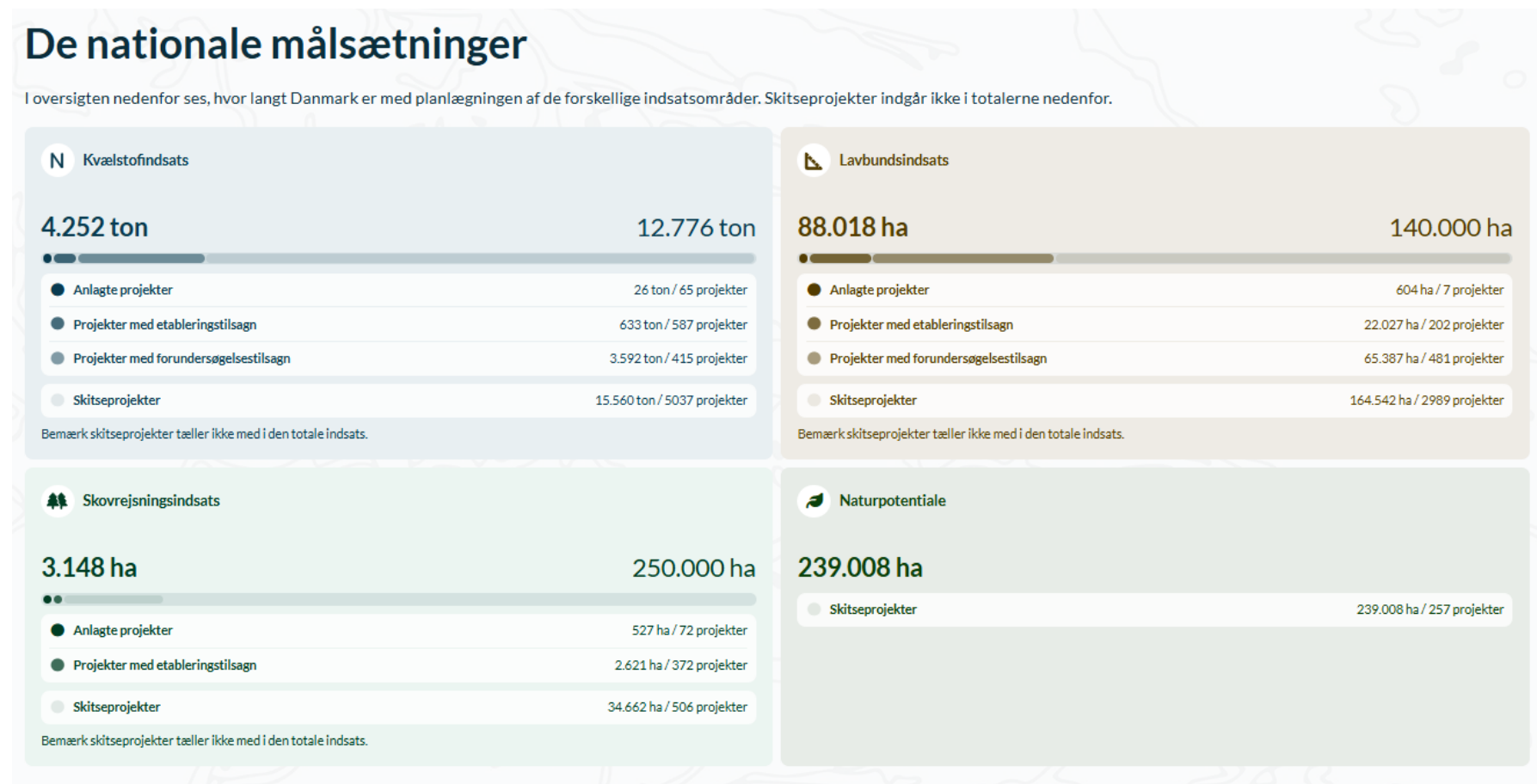
Projekterne er fordelt på:

- Projekter med forundersøgelsestilsagn: 508 projekter – 37 %
- Projekter med etableringstilsagn: 789 projekter – 57 %
- Anlagte projekter: 81 projekter – 6 %

Siden status i forbindelse med møde marts 2026 er der tale om følgende væsentlige ændringer:

- Det totale antal projekter er steget med 267 projekter, svarende til 24 % flere projekter i gang eller færdiggjort
- Hvad angår projekter med forundersøgelsestilsagn, er der en stigning i antal projekter på 75 projekter
- Hvad angår projekter med etableringstilsagn, er der en stigning i antal projekter på 191 projekter

Den største gruppe af projekter i MARS er dog skitseprojekter, som endnu ikke har modtaget tilsagn, som det ses af denne oversigt:

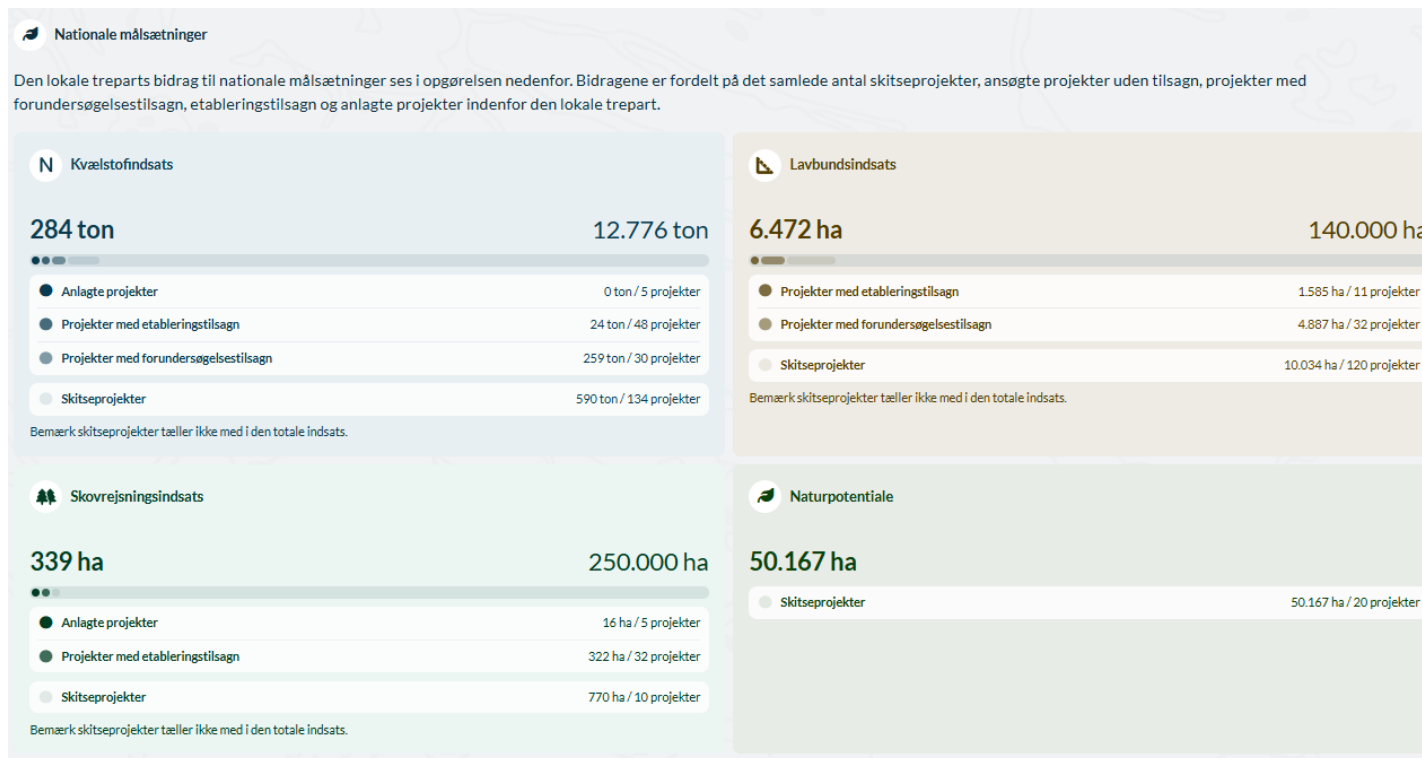

Som det ses af oversigten, er der f.eks. mere end 5.000 skitseprojekter, som bidrager til de nationale målsætninger ift. kvælstofindsatsen, mens næsten 3.000 skitseprojekter bidrager til lavbundsindsatsen. Flere projekter bidrager samtidig til flere af de nationale målsætninger.

Status på omlægningsplanen – Randers Fjord

Tallene fra vandoplandet til Randers Fjord er fra dette link: <https://mars.sgav.dk/status/lokaletreparter/aa17c4e9-c8ab-4a12-b62e-1efa7c4faf78>

Omlægningsplanen for Randers Fjords bidrag til de nationale målsætninger fremgår af følgende oversigt:

Siden status i forbindelse med møde marts 2026 er der tale om følgende mindre ændringer:

- Hvad angår kvælstofindsats, er der en ændring på +26 tons
- Hvad angår lavbundsindsats, er der en ændring på +535 ha
- Hvad angår skovrejsningsindsats, er der en ændring på +106 ha

Kvælstofindsatsen i MARS:

Et nærmere blik på kvælstofindsatsen i vandoplandet til Randers Fjord viser følgende, hvad angår effekten fordelt på virkemidler:

Kvælstofindsatsen

For at indfri målet om reduktion af kvælstofudledningen kan en række virkemidler anvendes.

Nedenfor ses kvælstofeffekten (ton N) fordelt på virkemidler og projektstatus. Tabellen viser skitseprojekter, der endnu ikke er ansøgt gennem en tilskudsordning i Styrelsen for Grøn Arealomlægning og vandmiljø, eller hos Naturstyrelsen, projekter med tilsagn til forundersøgelse, projekter med tilsagn til etablering samt anlagte projekter.

N Kvælstofindsats								
Projektstatus	Ekstensivering	Forundersøgelse VLP	Fosforvådområder og ådale	Kvælstofvådområder	Lavbundsprojekter	Minivådområder	Skovrejsning	Øvrige
Skitseprojekter	1 ton	0 ton	0 ton	182 ton	397 ton	0 ton	7 ton	1 ton
Forundersøgelsestilsagn	0 ton	0 ton	0 ton	91 ton	168 ton	0 ton	0 ton	0 ton
Etableringstilsagn	3 ton	0 ton	0 ton	1 ton	16 ton	0 ton	2 ton	0 ton
Anlagte projekter	0 ton	0 ton	0 ton	0 ton	0 ton	0 ton	0 ton	0 ton
Total	5 ton	0 ton	0 ton	275 ton	582 ton	0 ton	9 ton	1 ton

Langt de største effekter findes således via virkemidlet lavbundsprojekter (582 ton / 67 %) og kvælstofvådområder (275 ton / 32 %).

Naturpotentiale i MARS:

Hvad angår naturpotentiale i omlægningsplanen for vandoplandet til Randers Fjord, viser MARS denne oversigt:

Naturpotentiale i omlægningsplanerne

De lokale treparter har i de lokale omlægningsplaner arbejdet for så vidt muligt at identificere arealer indenfor omlægningsindsatsen, som har potentiale for at bidrage til mere og sammenhængende natur, herunder beskyttet natur, og hvor muligt også strengt beskyttet natur.

Naturpotentiale

Nedenstående viser et overblik over de identificerede arealer med naturpotentiale. Der er angivet hvor stort overlap områderne har med en række kortlag, hvor der er udpeget områder, som er særlig relevant ift. natur.

Projekter

20

Samlet antal projekter med naturpotentiale.

Areal

50.167 ha

Samlet areal for naturpotentiale.

Biodiversitet

1.993 ha

Biodiversitetsprioriteringskort hvis score < 7

Forslag til beskyttet natur

28.068 ha

Biodiversitetsrådets kort med 30 % beskyttet natur

§3 Natur

11.673 ha

Beskyttede naturtyper (§3)

Natura 2000

7.502 ha

Natura 2000 områder

Antallet med 20 projekter er misvisende. Der er således nærmest udelukkende tale om Gudenåplanen samt Favrskov Kommunes naturplan, der er indtegnet i MARS i et antal delprojekter, da it-systemet ikke kan håndtere større sammenhængende projekt-polygoner.

Det bemærkes, at der er et overlap på 56 % mellem Biodiversitetsrådets kort med 30% beskyttet natur (28.068 ha.) og indtegnede arealer i MARS med naturpotentiale (50.167 ha.).

Fremdrift på omlægningsplanen – Randers Fjord

Sekretariatet for Lokal Trepert Randers Fjord har forud for mødet i treparten anmodet kommunerne og Naturbestyrelsen om nærmere oplysninger om fremdriften i lavbunds- og vådområdeprojekterne i omlægningsplanen for Randers Fjord. Dette giver et mere opdateret og detaljeret billede af fremdriften i omlægningsplanen end statusmodulet i MARS

Dette billede tilvejebringes til hvert møde i Lokal Trepert Randers Fjord, så fremdriften kan følges fra møde til møde.

Lavbunds- og vådområdeprojekterne i omlægningsplanen udgør hovedparten af projekterne i omlægningsplanen og samtidig langt størstedelen af effekterne.

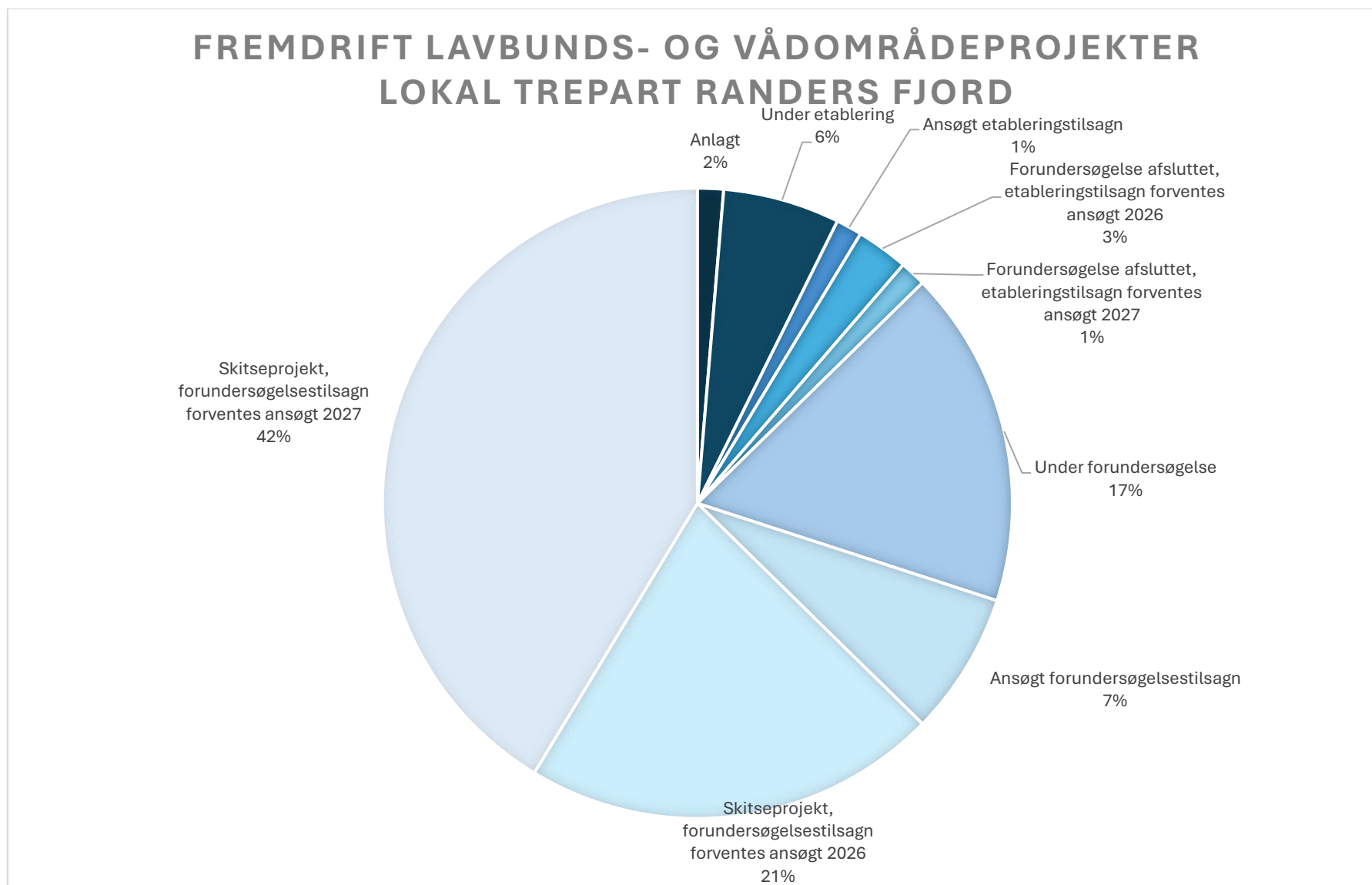
At der alene er indhentet oplysninger om de to typer af projekter skyldes, at andre typer af projekter, f.eks. projekter indenfor ordningerne for skovrejsning, permanent ekstensiveres og minivådområder, også ansøges af andre end kommunerne og Naturstyrelsen, og at det vil kræve for mange ressourcer også at indhente detaljerede oplysninger fra andre ansøgere.

Forud for dette møde er indkommet oplysninger om fremdriften på i alt 150 projekter.

Projekterne fordeler sig på følgende måde, hvad angår projekternes fremdrift:

Anlagt	2
Under etablering	9
Ansøgt etableringstilsagn	2
Forundersøgelse afsluttet, etableringstilsagn forventes ansøgt 2026	4
Forundersøgelse afsluttet, etableringstilsagn forventes ansøgt 2027	2
Under forundersøgelse	26
Ansøgt forundersøgelsestilsagn	11
Skitseprojekt, forundersøgelsestilsagn forventes ansøgt 2026	32
Skitseprojekt, forundersøgelsestilsagn forventes ansøgt 2027	62
I alt	150

Fremdriften kan også illustreres med dette diagram:

Som det ses af diagrammet, er 13 % af projekterne på nuværende tidspunkt langt i fremdrift, idet de alle som minimum har en afsluttet forundersøgelse, og dermed er på vej mod etablering. Dette er samme niveau som på status givet på mødet i marts 2026.

Det ses desuden af diagrammet, at vi ved udgangen af 2026 kan forvente, at yderligere 45 % af projekterne er i gang, idet der som minimum er søgt forundersøgelsestilsagn.

Siden mødet i marts 2026 er der følgende ændringer:

- 3 yderligere projekter har afsluttet forundersøgelser, og der forventes ansøgning om etableringstilsagn i år
- 1 yderligere projekt har afsluttet forundersøgelse, og der forventes ansøgning om etableringstilsagn i 2027
- 11 yderligere projekter er nu under forundersøgelse

Opsummerende forventes 58 % af alle lavbunds- og vådområdeprojekter i gang i en eller anden grad ved udgangen af i år, hvilket må betegnes som meget tilfredsstillende. Dette er især et udtryk for en igangværende hurtig omsætning af skitseprojekter udarbejdet i løbet af 2025 i forbindelse med omlægningsplanerne til konkrete ansøgninger til tilskudsordninger senest ved udgangen af i år.

Det skal pointeres til ovenstående, at flere af besvarelsene på sekretariatets anmodning om tilbagemelding på fremdrift angiver, at det pt. vurderes vanskeligt at komme i mål med at have søgt om forundersøgelsestilsagn på alle skitseprojekter inden udgangen af 2027, givet de nuværende rammer for Grøn Trepert på landsplan og lokalt.

Det skyldes primært, som også refereret i flere sammenhænge i landsdækkende medier, at Grøn Trepert – opgaven er afhængig af tilstrækkeligt med tilgængelige faglige ressourcer hos kommuner og Naturstyrelsen, som er de centrale ressourcer ift. at lykkes med at komme i mål til og med det projekttrin, som en ansøgning om tilsagn om forundersøgelse er.